अबद्धक 1. m. f. n. (-द्धकः-द्धिका-द्धकम्) Unmeaning, nonsensical (as speech); comp. the preceding. (*Śabdaratnâv.*: समुदायार्थशून्ये स्यादिदृद्धं चाप्यबद्धकम्.) *Bharatsena*'s *Dwirûpak.* (E. I. H. 1334) reads the word अबन्धक, viz.: अबद्धं स्यादबन्धकम्.

2. m. (-कः) The proper name of the chief of a renowned family; his descendants are called अबद्धकाः or आबद्धकयः; others read the name अबन्धक and the descendants अबन्धकाः or आबन्धकयः. E. अबद्ध, taddh. aff. कन्.

अबद्धमुख Bahuvr. m. f. n. (-खः-खा-खम्) [1] Foulmouthed, abusive, scurrilous. (*Amarak.*: दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ; *Râyam.*, *Bhânud.* &c.: दुर्निन्दितं मुखमस्य.) [2] Mendacious, false, untrue (according to *Vallabhagaṅi*'s interpretation of दुर्मुखे &c. in *Hemach.*: विरुद्धभाषिणामानि त्रीणि । लवाड इति भाषा); it seems doubtful, however whether the latter comm. is correct and whether it is not preferable to restrict the sense of the word to the interpretation given by the commentators of the Amarak. (A meaning 'talkative' lent to this word is devoid of authority.) E. अबद्ध and मुख.

I. **अबध.** See अवध.

II. **अबधा** Tatpur. (?) (In Geometry.) (Thus defined by *Colebrooke*:) 'From the point, where a perpendicular falling from the apex meets the base, the two portions or divisions of the ground on their respective sides (or, if the perpendicular fall without the figure in an obtuse-angled one, on the same side) are distinguished by this name' ('लम्बस्य पार्श्वद्वययोरन्यतमा भूमिः'); e. g. in the *Lîlavati*: दशसप्तदशप्रमौ भुजौ त्रिभुजे यत्र नवप्रमा मही । अबधे वद लम्बकं तथा गणितं गाणितिकाशु तत्र मे. — Also आबाधा or अवबाधा (not अवबधा). E. Probably the curtailed form of आबाधा, unless it be more correct to write the word अवधा, when the etym. would be धा, with अव, kṛit aff. अङ्; for the connexion between धा and हन् see s. v. धा.

अबधार्ह Tatpur. m. f. n. (-र्हः-र्हा-र्हम्) See अवधार्ह.

अबधिर Tatpur. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Not deaf. E. अ neg. and बधिर.

अबध्य Tatpur. m. f. n. (-ध्यः-ध्या-ध्यम्) I. Unmeaning, nonsensical; see अबद्ध 2. E. अ neg. and बध्य.

II. See अवध्य.

अबध्यता f. (-ता) or **अबध्यत्व** n. (-त्वम्) See अवध्यता or अवध्यत्व.

अबध्यभाव Tatpur. m. (-वः) See अवध्यभाव.

अबध्याश्व Bahuvr. m. (-श्वः) See अवध्याश्व.

अबध्र Tatpur. m. f. n. (-ध्रः-ध्रा-ध्रम्) See अवध्र.

अबन्ति f. (-न्तिः) See अवन्ति.

अबन्ती f. (-न्ती) See अवन्ती.

अबन्धक I. Tatpur. 1. m. f. n. (-न्धकः-न्धिका-न्धकम्) Not binding, not confining.

2. m. (-कः) A proper name, the same as अबद्धक (q. v.) of which it is a various reading; the descendants are called अबन्धकाः or आबन्धकयः (*Gaṅaratnam.*: बन्धं करोतीति बन्धको न बन्धको ऽबन्धकः; but see also the Bahuvr.). E. अ neg. and बन्धक.

II. Bahuvr. 1. m. f. n. (-न्धकः-न्धिका-न्धकम्) Without a tie &c., see the meanings of बन्ध.

2. m. (-कः) [1] (In Law.) A case (scil. of a loan) when no pledge has been given; (in such cases the monthly interest is in the direct order of the classes, two, three, four or five in the hundred; according to Yâjnavalkya); e. g. *Mitâkshara*: सर्वे ब्राह्मणादयो ऽधमर्णा अबन्धके सबन्धके वा स्वकृतां साभ्युपगतां वृद्धिं सर्वासु जातिषु दद्युः. ([2] The proper name I. 2. is explained by the *Gaṅaratnam.* also as a Bahuvr.: 'न विद्यते बन्धो ऽस्येत्यबन्धकः'.) E. अ priv. and बन्ध, in the first meaning with the ellipsis प्रयोग.

अबन्धन Bahuvr. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Without fetters, unimpeded. E. अ priv. and बन्धन.

अबन्धु Bahuvr. m. f. n. (-न्धुः-न्धुः-न्धु) Without friends, without companions. E. अ priv. and बन्धु.

अबन्धुकृत् Tatpur. m. f. n. (-त्-त्-त्) Not procuring friends or companions. E. अ neg. and बन्धुकृत्.

अबन्ध्य Tatpur. m. f. n. (-न्ध्यः-न्ध्या-न्ध्यम्) Not barren, fruitful, having a result; lit. and fig.; e. g. (fig.) in the *Hitop.*: अञ्जनस्य क्षयं दृष्ट्वा वल्मीकस्य च संचयम् । अबन्ध्यं दिवसं कुर्याद्दानाध्ययनकर्मभिः; comp. also the following. E. अ neg. and बन्ध्य.

अबन्ध्यकोप Bahuvr. m. f. n. (-पः-पा-पम्) One whose passion or impetuosity bears results; e. g. in the *Kirâtarj.*: अबन्ध्यकोपस्य विहन्तुरापदां भवन्ति वश्याः स्वयमेव देहिनः । अमर्षशून्येन जनस्य जन्तुना न जातहार्देन च विद्विषादरः. E. अबन्ध्य and कोप.

अबन्ध्र Bahuvr. m. f. n. (-न्ध्रः-न्ध्रा-न्ध्रम्) Without a bandage, without a ligature; e. g. in the *Atharvav.*: कोश इवाबन्ध्रः परिकृत्यमानः. E. अ priv. and बन्ध्र.

अबभ्रट m. f. n. (-टः-टा-टम्) See अवभ्रट.

अबल I. Tatpur. n. (-लम्) Want of strength, weakness; e. g. in the *Daśakumârach.*: इतः किल जनाङ्गवतस्त्रिवर्गबलाबलज्ञानम्; also figur., comp. अर्घबलाबल. E. अ neg. and बल.

II. Bahuvr. 1. m. f. n. (-लः-ला-लम्) [1] Weak, feeble, infirm; e. g. in the *Bhâgavata Pur.*: अहो वयं धन्यतमा यद्‌च त्यक्ताः पितृभ्यां न विचिन्तयामः । अभक्ष्यमाणा अबला वृकादिभिः स रक्षिता रक्षति यो हि गर्भे; or in the *Hitop.*: विपन्नायां नीतौ सकलमबलं सीदति जगत्. [2] Without a protector, unprotected; see the instance 3. 1.

2. m. (-लः) [1] The name of a plant (Tapia cratœva). [2] Time (?). [3] A hole (?). [The two last meanings which are very suspicious, occur in the fourth chapter of an E. I. H. Ms. (2544) of the *Anekârthamanjari*; this chapter itself, however, is omitted in three other E. I. H. Mss. of the same work and, to judge from its character, seems added by a later writer; these two meanings would suggest the assumption of an error in the copyist, for they remind us of वेला and विल, but the word occurs in the beginning of the Śloka and is written with the initial अ.]

3. f. (-ला) [1] A woman; e. g. in the *Bhaṭṭik.*: नश्यन्ति ददृशुर्वृन्दानि कपीन्द्रः । हारीण्यबलानां हारीण्यबलानाम्, where the first अबलानाम् means 'of the women', and the second 'unprotected' or 'weak' (comm. अबलानां स्त्रीणां । अबलानामविद्यमानरक्षकाणाम् or अतिक्षयानाम्). [2] (In Astronomy.) The sign of the zodiac, *Virgo*. [3] One of the ten Buddhist earths (?); comp. अचला. [An E. I. H. Ms. (1512) of *Ajayapâla*'s *Nânârthasangraha* has the following